RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
N.v.t	10 november 2026	24 november 2026	D.264419 Z.082193

Portefeuillehouder S. van Alfen

Begrotingsprogramma 3. Sociaal Domein

Onderwerp **Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027**

Voorgesteld besluit

1. De verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027 vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

In de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027 staan de regels voor maatschappelijke ondersteuning, zoals hulp bij het huishouden, begeleiding, hulpmiddelen en woningaanpassingen. De nieuwe verordening is aangepast aan actuele wetgeving, rechtspraak en ervaringen uit de praktijk. Hierdoor zijn de regels duidelijker voor inwoners en beter uitvoerbaar voor de gemeente. We adviseren om de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027 vast te stellen.

1. Inleiding

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om regels voor maatschappelijke ondersteuning vast te leggen in een verordening en deze actueel te houden. Met de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027 wordt het juridische kader voor de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geactualiseerd.

De nieuwe verordening bouwt voort op de huidige gezamenlijke verordening Wmo en Jeugd 2023 en de VNG-modelverordening, die ook door gemeenten in de regio vaak als basis wordt gebruikt. Actuele wetgeving, rechtspraak en ervaringen uit de lokale praktijk zijn hierin verwerkt. Omdat ontwikkelingen en wijzigingen binnen de Wmo en de Jeugdwet niet gelijk oplopen, worden de regels vanaf 2027 in afzonderlijke verordeningen vastgelegd. Hierdoor kunnen wijzigingen efficiënter per wet worden verwerkt en is het voor de gemeente beter haalbaar om beide verordeningen actueel te houden. Ook bij regiogemeenten die nu een gezamenlijke verordening hebben, is deze ontwikkeling zichtbaar.

2. Doel / meetbaar effect

Na inwerkingtreding beschikt de gemeente Buren over een zelfstandig, actueel en juridisch houdbaar Wmo-kader. Het kader maakt voor inwoners en medewerkers duidelijker welke stappen gelden vanaf de melding tot en met de beschikking en op welke wijze ondersteuning, persoonsgebonden budget (Pgb), kwaliteit, toezicht en handhaving worden beoordeeld. De uitvoering wordt vanaf 2027 gevolgd via signalen uit bezwaar en beroep, uitvoeringsvragen, toezicht en cliëntervaringen. Uiterlijk twee jaar na inwerkingtreding wordt beoordeeld of actualisatie van de verordening nodig is. Ingrijpende wijzigingen in wetgeving of rechtspraak kunnen aanleiding zijn om de verordening eerder aan te passen.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015: In het bijzonder de artikelen 2.1.3, 2.1.4a, 2.1.4b, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.3.6 en 2.6.6. https://wetten.overheid.nl/BWBR0035362/
- Algemene wet bestuursrecht (Awb): Zie https://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/
- Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet gemeente Buren 2023: Zie https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR699609
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet gemeente Buren 2023: Zie https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR699639
- Beleidsregels huishoudelijke ondersteuning gemeente Buren: Zie https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR655003
- Transformatieprogramma Sociaal Domein 'Op weg naar het Buren van morgen': Zie https://buren.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/5f35175c-a54e-49bc-b44b-cec90b4f7a42
- Actuele jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep over onder meer zorgvuldig onderzoek, eigen kracht, gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen, pgb en passend beschikken

4. Argumenten

1.1. De nieuwe verordening biedt een actueler en juridisch beter houdbaar Wmo-kader.
De herziening verwerkt actuele wetgeving en jurisprudentie. Hierdoor sluit het lokale kader beter aan op de Wmo 2015 en neemt het risico op onduidelijkheid, niet-uniforme uitvoering en juridisch kwetsbare besluiten af.

1.2. *Een afzonderlijke Wmo-verordening verbetert de leesbaarheid en het beheer.*
De Wmo 2015 en de Jeugdwet kennen verschillende doelgroepen, procedures en juridische uitgangspunten. Splitsing voorkomt dat bepalingen door elkaar lopen en maakt toekomstige wijzigingen gerichter en minder omvangrijk.

1.3. De opbouw volgt het ondersteuningsproces van inwoners.
De verordening beschrijft achtereenvolgens de melding, het onderzoek, het verslag, de aanvraag, de beschikking en de criteria voor een maatwerkvoorziening. Dit maakt de procedure beter voorspelbaar voor inwoners en werkbaarder voor de uitvoering.

1.4. De verordening versterkt passende ondersteuning en beperkt onnodige administratieve lasten.
Met passend beschikken kan de looptijd van een beschikking aansluiten op de individuele situatie. Bij langdurige of blijvende ondersteuningsbehoeften zijn onnodige herindicaties niet wenselijk. Tussentijdse evaluatie blijft mogelijk.

1.5. De regels voor pgb, kwaliteit, toezicht en handhaving zijn concreter en beter toetsbaar.
De verordening verduidelijkt onder meer pgb-vaardigheid, het budgetplan, kwaliteitseisen, de inzet van onderaannemers en de mogelijkheden voor rechtmatigheids-, kwaliteits- en fraudeonderzoek. Dit ondersteunt zowel rechtszekerheid voor inwoners als grip op kwaliteit en rechtmatige besteding van publieke middelen.

5. Kanttekeningen

1.1. *De verordening alleen is niet voldoende voor een begrijpelijke en uniforme uitvoering.*
De verordening alleen is niet voldoende voor een begrijpelijke en uniforme uitvoering. De verordening bevat de juridische hoofdlijnen. De beleidsregels, werkinstructies, en publiekscommunicatie worden op de nieuwe verordening afgestemd. Het college stelt de

aangepaste beleidsregels vast. De uitwerking daarvan moet vóór of zo spoedig mogelijk na 1 januari 2027 gereed zijn.

1.2. De ruimere mogelijkheden voor passend beschikken vragen om heldere evaluatieafspraken.
Langere beschikkingen verminderen administratieve lasten, maar mogen er niet toe leiden dat veranderende ondersteuningsbehoeften te laat worden gesignaleerd. In beschikkingen en werkprocessen moeten daarom waar nodig doelen en passende evaluatiemomenten worden vastgelegd.

1.3. Nieuwe bepalingen kunnen in de aanloopfase extra inzet vragen.
De aangescherpte regels voor pgb, kwaliteit, toezicht en handhaving vragen om implementatie, instructie en afstemming tussen beleid, kwaliteit, uitvoering. Dit betreft in beginsel inzet binnen de bestaande formatie, maar de werkbelasting moet tijdens de implementatie worden gevolgd.

6. Financiële consequenties

Aan de vaststelling van de verordening zijn geen directe structurele financiële gevolgen verbonden. Eventuele incidentele implementatiekosten voor werkprocessen en communicatie worden opgevangen binnen de bestaande middelen en formatie van het Sociaal Domein. De Wmo blijft een open-einderegeling. Het afwegingskader en de bepalingen over pgb, kwaliteit en rechtmatigheid ondersteunen de kostenbeheersing, maar leveren geen vooraf in te boeken besparing op. De financiële ontwikkelingen worden gevolgd via de reguliere P&C-cyclus en Wmo-monitoring. Er zijn geen fiscale gevolgen en er wordt geen bijdrage van derden aangevraagd.

7. Juridische consequenties

De gemeenteraad is op grond van de Wmo 2015 verplicht regels over maatschappelijke ondersteuning vast te stellen. De nieuwe verordening brengt het lokale juridische kader in overeenstemming met actuele wetgeving en jurisprudentie. Voor bestaande rechten en lopende voorzieningen geldt de overgangsregeling uit artikel 37. De afzonderlijke Wmo- en Jeugdverordeningen treden gelijktijdig op 1 januari 2027 in werking; op die datum vervalt de huidige gecombineerde verordening. Het voorstel heeft geen gevolgen voor inkoop of aanbesteding.

8. Participatie

De Participatieraad heeft op 18 juli 2026 geadviseerd over de gevolgen voor inwoners, de leesbaarheid, de ruimte voor maatwerk en de uitvoerbaarheid. Het advies heeft geleid tot aanpassingen en verduidelijkingen over onder meer de pgb-uitbetaling, huishoudelijke ondersteuning en de klachtenregeling. Aanbevelingen over de beleidsregels en publiekscommunicatie worden bij de verdere uitwerking betrokken. In de schriftelijke reactie is per onderwerp toegelicht hoe het advies is verwerkt. De Participatieraad blijft bij de verdere uitwerking betrokken.

9. Toekomstoriëntatie

Het voorstel draagt bij aan de opgave sociaal domein en onderwijs uit de Toekomstoriëntatie van gemeente Buren. Een helder en actueel juridisch kader ondersteunt inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en deel te nemen aan de samenleving. De verordening legt de nadruk op eigen mogelijkheden, het sociale netwerk en algemene voorzieningen, met een maatwerkvoorziening wanneer dat noodzakelijk is. Daarmee ondersteunt zij een houdbaar sociaal domein, zonder afbreuk te doen aan passende ondersteuning en rechtszekerheid.

10. Uitvoering

<u>Planning</u>

- Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de verordening bekendgemaakt via het Gemeenteblad en gepubliceerd op overheid.nl.

- Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027, met inachtneming van het overgangsrecht zoals opgenomen in artikel 37.
- Beleidsregels, werkprocessen, standaardbrieven en beschikkingen worden op de nieuwe verordening afgestemd.
- Medewerkers van toegang, Wmo-uitvoering, kwaliteit, toezicht en bezwaar en beroep worden vóór de inwerkingtreding geïnformeerd en geïnstrueerd.

Communicatie
De vastgestelde verordening wordt wettelijk bekendgemaakt en digitaal beschikbaar gesteld. Inwoners worden via begrijpelijke informatie op de gemeentelijke website geïnformeerd over de route van melding tot ondersteuning, de mogelijkheden binnen de Wmo en de belangrijkste wijzigingen.

Evaluatie
De uitvoering wordt vanaf 2027 gevolgd aan de hand van uitvoeringssignalen, bezwaar en beroep, toezichtbevindingen, financiële monitoring en cliëntervaringen. Knelpunten worden waar mogelijk via beleidsregels of werkprocessen opgelost; indien nodig wordt een wijziging van de verordening voorbereid. Conform artikel 36 wordt de verordening uiterlijk twee jaar na inwerkingtreding geactualiseerd. Daarna wordt het gevoerde beleid eenmaal per twee jaar geactualiseerd. Als een wetswijziging grote gevolgen heeft voor de verordening, wordt deze eerder aangepast.

11. Bijlagen

- Raadsbesluit
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027
- Was-wordt-lijst wijzigingen verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2027
- Advies Participatieraad d.d. 18 juli 2026
- Ambtelijke reactie op het advies van de Participatieraad

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester